

1. ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 04/08/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/08/2024

Σελίδα: 8

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Μια άλλη ρεαλιστική ανάγνωση του φαινομένου της ακρίβειας

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΪΡΗ**

Η άνοδος των τιμών και η ακρίβεια θα απασχολούν την παγκόσμια οικονομία για αρκετό καιρό, αφού πολλά από τα διεθνώς διακινούμενα προϊόντα, τυγχάνουν αφενός έρμαια της διαρκώς εντεινόμενης αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη και αφετέρου είναι ανελαστικά, δηλαδή απολύτως απαραίτητα στο καλάθι του παγκόσμιου καταναλωτή.

Η προ δεκαετίας περίπου (το 2016) Συμφωνία των Παρισίων για 1,5 βαθμό μεσοσταθμική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη θα διαφθευθεί καθώς θα κινηθούμε στα επίπεδα των 3 βαθμών. Στην τότε συμφωνία συμμετείχαν 196 κράτη και στο πόρισμά της αναφέρεται ότι κάθε χώρα θα έπρεπε να σχεδιάσει και να τονίσει τη συνεισφορά της στις πρωτοβουλίες που θα λάμβανε για την αντιμετώπιση του φαινομένου της υπερθέρμανσης. Από τότε βέβαια ελάχιστα έχουν γίνει, γι' αυτό και στο εξής θα είμαστε μάρτυρες αυξανόμενων ακραίων καιρικών φαινομένων, ξηρασίας και ισχυρών βροχοπτώσεων. Επιπλέον, η πρόωπη αύξηση της θερμοκρασίας θα επηρεάσει την παραγωγή σιταριού, σόγιας και καλαμποκιού, η παραγωγή λαδιού έχει εξασθενήσει σε όλη τη λεκάνη της Μεσογείου, η δε παγκόσμια παραγωγή κακάο λόγω μεγάλων βροχοπτώσεων και υγρασίας έχει μειωθεί σημαντικά. Γενικώς πάντως η μειωμένη παραγωγή προκαλεί αυξημένη ζήτηση, ενώ η τελευταία με τη σειρά της είναι αυτή που οδηγεί

σε άνοδο των τιμών. Στη μεγάλη εικόνα, βέβαια, η αλλαγή των αγοραστικών και διατροφικών συνηθειών σε λαούς της Απω Ανατολής, της Ασίας, εξαιτίας της άνοδου του βιοτικού επιπέδου τους έχει επίσης προκαλέσει αυξημένη ζήτηση ζωικών προϊόντων και παραγώγων αυτών, με συνέπεια την άνοδο του γενικού επιπέδου τιμών.

Ως εκ τούτου δεν μπορεί κανείς να παραγνωρίσει το γεγονός της εισαγόμενης ακρίβειας που βασίζεται, όπως προκύπτει,

Μεταξύ των λόγων της αύξησης των τιμών είναι η συγκέντρωση της αγοράς, καθώς και οι αγοραστικές συνήθειες των καταναλωτών, που δύσκολα αλλάζουν.

σε ρεαλιστικούς παράγοντες, οι οποίοι δυναμικά με τη σειρά τους επηρεάζουν την αλυσίδα αξίας. Το κυριότερο όμως είναι ότι δύσκολα μπορούν σε αυτή την περίπτωση να παρέμβουν οι κυβερνήσεις και να αποτρέψουν ή να απομειώσουν την αρνητική επίδραση στις τιμές των αγαθών. Αντιθέτως, σύνθετες είναι, από την παγκόσμια εμπειρία, μετά την επιβολή κατασταλτικών μέτρων η αγορά να αντιστραφεί με νέες ανατιμητικές τάσεις.

Αλλά και η πορεία του πληθωρισμού, ο οποίος κινείται μεν

Η πρόωπη αύξηση της θερμοκρασίας θα επηρεάσει την παραγωγή σιταριού, σόγιας και καλαμποκιού, η παραγωγή λαδιού έχει εξασθενήσει σε όλη τη λεκάνη της Μεσογείου, η δε παγκόσμια παραγωγή κακάο, λόγω ισχυρών βροχοπτώσεων και υγρασίας, έχει μειωθεί σημαντικά.

πτωτικά αφού εμφανίζεται μειωμένος στο 2,5% για τον περασμένο Ιούνιο στην Ευρώπη και στο 3,5% στις ΗΠΑ, θα εξαρτηθεί το επόμενο διάστημα από πα-

ραμέτρους που κάθε άλλο παρά καθοριστικές μπορείς να τις χαρακτηρίσεις. Για παράδειγμα, στη χώρα μας θα πρέπει να συνεκτιμηθούν η αύξηση του

μοναδιαίου κόστους εργασίας, η αναγκαιότητα εφαρμογής μέτρων κοινωνικής πολιτικής και επιδομάτων προστασίας, π.χ. λόγω άνοδου των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας κ.ά.

Στην τελευταία λοιπόν αποκαλυπτική μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) για την ακρίβεια καταγράφεται η χώρα μας μεταξύ των ακριβότερων στην Ευρωζώνη στα επώνυμα τυποποιημένα προϊόντα στα σούπερ μάρκετ. Μεταξύ, δε, των λόγων της ακρίβειας είναι η συγκέντρω-

Η πλειονότητα των διακινούμενων στην ελληνική αγορά προϊόντων είναι εισαγόμενα, εκτεθειμένα ως εκ τούτου στις μεταβολές τιμών στη διεθνή αγορά.

ση της αγοράς και η συνεπακόλουθη έλλειψη ανταγωνισμού, καθώς και οι αγοραστικές συνήθειες των καταναλωτών, που δύσκολα αλλάζουν. Κατά μέσον όρο, όπως αναφέρει η έκθεση, η Ελλάδα ήταν ακριβότερη το (2023) σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης κατά 10% σε μια γκάμα 41 κατηγοριών επώνυμων τυποποιημένων προϊόντων. Μια σημαντική επιπλέον παρατήρηση είναι ότι στα πιο ακριβά προϊόντα συγκριτικά με την Ευρωζώνη κατατάσσονται εκείνα που έχουν τα μεγαλύτερα

μερίδια πωλήσεων στην αγορά, δηλαδή εκείνα που εμφανίζουν αυξημένη ζήτηση.

Συμπερασματικά λοιπόν θα καταλήγαμε στο ότι η μάχη κατά της ακρίβειας θα είναι αφενός άنيση και ανυπέβλητη, και αφετέρου διαρκής για τους εξής δύο λόγους:

Πρώτον, η πλειονότητα των διακινούμενων στην ελληνική αγορά προϊόντων είναι εισαγόμενα, εκτεθειμένα ως εκ τούτου στις μεταβολές τιμών στη διεθνή αγορά αλλά και στις έξυπνες στρατηγικές των πολυεθνικών, και τούτο βεβαίως παρέμεινε στην αναγκαιότητα να ξαναεστιάσουμε στο δικό μας αναπτυξιακό μοντέλο, της δικής μας οικονομίας. Και δεύτερον, η ζήτηση κυρίως βασικών ειδών από πλευράς καταναλωτών παραμένει ανεξήγητα αμείωτη, κάτι που δεν επιτρέπει τη μείωση των τιμών και τούτο με τη σειρά του παραπέμπει στην ενθέρωση του αγοραστικού κοινού ότι έχει τη δύναμη και τη δυνατότητα επιλογής προϊόντων ανάμεσα σε πολλές εναλλακτικές λύσεις με διαφορετικές τιμές που ξεπερνούν το 30%, αρκεί όμως να αξιοποιήσει αυτή τη δύναμή του. Ως εκ τούτου, ανεξάρτητα από τις όποιες κυβερνητικές παρεμβάσεις προστασίας των καταναλωτών, μέρος της λύσης και της απομείωσης των τιμών βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό στα χέρια του ίδιου του καταναλωτή που παραμένει κυρίαρχος.

Ο κ. Αντώνης Ζαΐρης είναι εκτελεστικός αντιπρόεδρος ΣΕΛΠΕ.